

32000L0046

L 275/39

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

27.10.2000

DIREKTIVA 2000/46/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 18. septembra 2000****o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega in tretjega stavka člena 47(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽³⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Področje dejavnosti kreditnih institucij v smislu prvega pododstavka (b) točke 1 člena 1 Direktive 2000/12/ES ⁽⁵⁾ je omejeno.
- (2) Treba je upoštevati posebnosti teh institucij in zagotoviti ustrezne ukrepe za usklajevanje in harmonizacijo zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na začetek opravljanja, opravljanje ter nadzor skrbnega in varnega opravljanja dejavnosti institucij za izdajo elektronskega denarja.
- (3) Za namene te direktive lahko elektronski denar obravnavamo kot elektronski nadomestek za kovance in bankovce, ki je shranjen na elektronski napravi, kakršna je kartica s čipom ali računalniški pomnilnik, in je na splošno namenjen elektronskemu plačevanju manjših zneskov.
- (4) Sprejeti pristop je primeren za doseganje najnujnejše harmonizacije, ki je potrebna in zadostuje za zagotovitev medsebojnega priznavanja dovoljenja in nadzora skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega

denarja, kar omogoča podelitev enotnega dovoljenja, priznanega na območju celotne Skupnosti, ki zagotavlja zaupanje uporabnikov in omogoča uporabo načela nadzora skrbnega in varnega poslovanja v matični državi članici.

- (5) Zaradi hitrega razvoja elektronskega poslovanja je zaželeno zagotoviti regulativni okvir, ki prispeva k razvoju vseh zmogljivosti elektronskega denarja in preprečuje oviranje tehnoloških inovacij. S to direktivo se zato vzpostavlja tehnološko nevtralen pravni okvir, ki harmonizira nadzor skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja v obsegu, potrebnem za dobro ter skrbno in varno poslovanje, predvsem pa za njihovo finančno celovitost.
- (6) Kreditnim institucijam je že po točki 5 Priloge I Direktive 2000/12/ES dovoljeno izdajanje in upravljanje plačilnih sredstev, vključno z elektronskim denarjem, ter opravljanje takšnih dejavnosti na območju celotne Skupnosti v okviru vzajemnega priznavanja ter obsežnega sistema nadzora skrbnega in varnega poslovanja, ki so mu zavezane skladno z evropskimi bančnimi direktivami.
- (7) Uvedba posebnega režima za nadzor skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja, ki se, čeprav se opira na režim bonitetnega nadzora za druge kreditne institucije in Direktivo 2000/12/ES razen naslova V, predvsem poglavij 2 in 3 te direktive, razlikuje od tega režima, je upravičena in zaželeno, ker izdajanje elektronskega denarja zaradi specifičnih lastnosti elektronskega nadomestka za kovance in bankovce kot takšno ne predstavlja dejavnosti sprejemanja vlog v smislu člena 3 Direktive 2000/12/ES, če se sprejeti znesek takoj zamenja za elektronski denar.
- (8) Sprejem sredstev javnosti v zameno za elektronski denar, ki se vodi kot pozitivni saldo na računu pri instituciji izdaje, predstavlja sprejemanje vlog ali drugih vračljivih zneskov v smislu Direktive 2000/12/ES.
- (9) Za zagotovitev zaupanja uporabnikov je potrebno, da je elektronski denar unovčljiv. Unovčljivost kot takšna ne pomeni, da se zneski, sprejeti v zamenjavo za elektronski denar, obravnavajo kot vloge ali drugače plačljivi zneski v smislu Direktive 2000/12/ES.
- (10) Pri unovčljivosti je treba vedno izhajati iz nominalne vrednosti.

⁽¹⁾ UL C 317, 15.10.1998, str. 7.

⁽²⁾ UL C 101, 12.4.1999, str. 64.

⁽³⁾ UL C 189, 6.7.1999, str. 7.

⁽⁴⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 15. aprila 1999 (UL C 219, 30.7.1999, str. 415), potrjeno dne 27. oktobra 1999, Splošno stališče Sveta z dne 29. novembra 1999 (UL C 26, 28.1.2000, str. 1) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 11. aprila 2000 (še ni bil objavljen v Uradnem listu). Sklep Sveta z dne 16. junija 2000.

⁽⁵⁾ Direktiva 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (UL L 126, 26.5.2000, str. 1). Direktiva, kakor jo nazadnje spreminja Direktiva 2000/28/ES (glej UL L 275, 27.10.2000, str. 37).

(11) Da bi odgovorili na specifična tveganja, ki so povezana z izdajanjem elektronskega denarja, mora biti ta režim nadzora skrbnega in varnega poslovanja bolj ciljno usmerjen ter zato manj okoren kakor režim nadzora skrbnega in varnega poslovanja za kreditne institucije, predvsem v zvezi z manjšimi zahtevami glede začetnega kapitala ter neuporabljanja Direktive 93/6/EGS⁽¹⁾ in oddelkov II in III poglavja 2 naslova V Direktive 2000/12/ES.

(12) Vendar pa je treba ohraniti enake konkurenčne pogoje med institucijami za izdajo elektronskega denarja in drugimi kreditnimi institucijami, ki izdajajo elektronski denar, da se tako v dobro imetnikov zagotovi poštena konkurenca znotraj širokega spektra institucij. To se doseže tako, da zgoraj omenjene manj okorne značilnosti režima nadzora skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja uravnesimo z določbami, ki so strožje od tistih za druge kreditne institucije, predvsem glede omejitve poslovnih dejavnosti, ki jih institucije za izdajo elektronskega denarja lahko opravljajo, in skrbnega omejevanja njihovih naložb, ki naj zagotovijo, da so njihove obveznosti glede še neporabljenega elektronskega denarja vedno pokrite z zadostnimi likvidnimi sredstvi z nizkim tveganjem.

(13) Dokler nadzor skrbnega in varnega poslovanja zunanjih storitev za dejavnosti kreditnih institucij ni harmoniziran, je primerno, da imajo institucije za izdajo elektronskega denarja dobro ter skrbno in varno vodstvo in kontrolne postopke. Ker je možno prevzemanje operativnih in drugih pomožnih, z izdajanjem elektronskega denarja povezanih nalog podjetij, ki niso zavezana nadzoru skrbnega in varnega poslovanja, je pomembno, da imajo institucije za izdajo elektronskega denarja notranje strukture, ki ustrezajo prevzetemu finančnemu in nefinančnemu tveganju.

(14) Izdajanje elektronskega denarja lahko vpliva na stabilnost finančnega sistema in nemoteno delovanje plačilnih sistemov. Ocena integritete sistemov elektronskega plačilnega prometa zahteva tesno sodelovanje.

(15) Primerno je pristojnim organom omogočiti, da pri institucijah za izdajo elektronskega denarja, če te poslujejo le znotraj območja zadevne države članice, ne vztrajajo pri izpolnjevanju nekaterih ali vseh zahtev te direktive.

(16) Sprejetje te direktive je najprimernejše sredstvo za doseganje zastavljenih ciljev. Ta direktiva je omejena na minimum, ki je potreben za doseganje teh ciljev in ne presega tistega, kar je v ta namen potrebno.

(17) Zagotoviti je treba revizijo te direktive v luči razvoja trga in zaščite uporabnikov elektronskega denarja.

(18) zvezi s sprejetjem te direktive je bil opravljen posvet s Svetovnim odborom za bančništvo

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Področje uporabe, opredelitev pojmov in omejitev dejavnosti

1. Ta direktiva se uporablja za institucije za izdajo elektronskega denarja.

2. Ta direktiva se ne uporablja za institucije iz člena 2(3) Direktive 2000/12/ES.

3. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) „institucija za izdajo elektronskega denarja“ je podjetje ali katera koli druga pravna oseba, razen kreditne institucije iz prvega pododstavka (a) točke 1 člena 1 Direktive 2000/12/ES, ki izdaja plačilna sredstva v obliki elektronskega denarja;

(b) „elektronski denar“ pomeni denarno vrednost v obliki zahtevka izdajatelju, ki je:

(i) shranjen na elektronski napravi;

(ii) izdan na podlagi prejema denarnega zneska, katerega vrednost ne presega izdane denarne vrednosti;

(iii) sprejet kot plačilno sredstvo v drugih podjetjih razen izdajatelja.

4. Države članice prepovedo osebam ali podjetjem, ki niso kreditne institucije po prvem pododstavku točke 1 člena 1 Direktive 2000/12/ES, nadaljnje dejavnosti izdajanja elektronskega denarja.

5. Poleg izdajanja elektronskega denarja je poslovna dejavnost institucij za izdajo elektronskega denarja omejena na:

(a) opravljanje tesno povezanih finančnih in nefinančnih storitev, kakršne so upravljanje elektronskega denarja z opravljanjem operativnih in drugih pomožnih nalog, povezanih z izdajanjem elektronskega denarja, pa tudi izdajanje in upravljanje drugih plačilnih sredstev razen odobravanja kakršnih koli kreditov; in

(b) shranjevanje podatkov na elektronsko napravo v imenu drugih podjetij ali javnih institucij.

Institucije za izdajo elektronskega denarja ne smejo imeti deležev v drugih podjetjih, razen če takšna podjetja opravljajo operativne ali drugačne pomožne naloge, povezane z elektronskim denarjem, ki ga izdaja ali posreduje zadevna institucija.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 93/6/EGS z dne 15. marca 1993 o ustreznosti kapitala investicijskih podjetij in kreditnih institucij (UL L 141, 11.6.1993, str. 1). Direktiva, kakor jo nazadnje spreminja Direktiva 98/33/ES (UL L 204, 21.7.1998, str. 29).

Člen 2

Uporaba bančnih direktiv

1. Razen če ni izrecno določeno drugače, se za institucije za izdajo elektronskega denarja uporabljajo samo navedbe kreditnih institucij v Direktivi 91/308/EGS⁽¹⁾ in Direktivi 2000/12/ES razen poglavja 2 naslova V.

2. Členi 5, 11, 13, 19, 20(7), 51 in 59 Direktive 2000/12/ES se ne uporabljajo. Določbe Direktive 2000/12/ES o vzajemnem priznanju se ne uporabljajo za druge poslovne dejavnosti institucij za izdajo elektronskega denarja kakor za izdajanje elektronskega denarja.

3. Sprejem denarnega zneska v smislu člena 1(3)(b)(ii) ne predstavlja sprejemanja vlog ali drugih vračljivih denarnih zneskov po členu 3 Direktive 2000/12/ES, če se sprejeti znesek takoj zamenja za elektronski denar.

Člen 3

Unovčljivost

1. Imetnik elektronskega denarja lahko v obdobju veljavnosti zahteva od izdajatelja vračilo nominalne vrednosti v kovancih in bankovcih ali z nakazilom na račun, ne da bi slednji v ta namen zaračunal kakršne koli stroške razen tistih, ki so nujno potrebni za izvedbo tega postopka.

2. Pogoji unovčenja morajo biti jasno navedeni v pogodbi med izdajateljem in imetnikom.

3. V pogodbi se lahko predvidi minimalni znesek za unovčenje, ki ne sme presežati 10 evrov.

Člen 4

Zahteve za začetni kapital in trajna lastna sredstva

1. Institucije za izdajo elektronskega denarja morajo imeti začetni kapital, kakor je določeno v pododstavkih (1) in (2) člena 34(2) Direktive 2000/12/ES, v vrednosti najmanj 1 milijona evrov. Ne glede na odstavka 2 in 3 se njihova lastna sredstva, kakor je določeno v Direktivi 2000/12/ES, ne smejo znižati pod to vrednost.

2. Institucije za izdajo elektronskega denarja morajo stalno razpolagati z lastnimi sredstvi, ki so enaka ali za 2 % presegajo višjo od naslednjih vrednosti: tekoči znesek ali povprečje celotnega zneska za preteklih šest mesecev njihovih finančnih obveznosti iz še neporabljenega elektronskega denarja.

3. Če institucija za izdajo elektronskega denarja svoje poslovne dejavnosti še ne opravlja šest mesecev, vključno z dnevom začetka dejavnosti, mora razpolagati z lastnimi sredstvi, ki so enaka ali ki za 2 % presegajo višjo od naslednjih vrednosti: tekoči znesek ali šestmesečni ciljni znesek njenih finančnih obveznosti iz še

neporabljenega elektronskega denarja. Šestmesečni skupni ciljni znesek finančnih obveznosti institucije na podlagi še neporabljenega elektronskega denarja mora biti naveden v poslovnem načrtu institucije, ki pa se lahko spremeni na zahtevo pristojnih organov.

Člen 5

Omejitev naložb

1. Institucije za izdajo elektronskega denarja vlagajo denar najmanj v višini zneska svojih obveznosti iz še neporabljenega elektronskega denarja izključno v naslednja sredstva:

- (a) sredstva, ki po členu 43(1)(a)(1), (2), (3) in (4) ter členu 44(1) Direktive 2000/12/ES predstavljajo ničelno raven kreditnega tveganja in so dovolj likvidna;
- (b) vloge na vpogled pri kreditnih institucijah cone A v smislu Direktive 2000/12/ES; in
- (c) dolžniške vrednostne papirje, ki:
  - (i) so dovolj likvidni;
  - (ii) niso uvrščeni v odstavek 1(a);
  - (iii) jih priznavajo pristojni organi kot postavke sredstev, ki izpolnjujejo pogoje v smislu člena 2(12) Direktive 93/6/EGS; in
  - (iv) jih izdajo podjetja, razen tistih s kvalificiranim deležem v smislu člena 1 Direktive 2000/12/ES v zadevni instituciji za izdajo elektronskega denarja, ali ki morajo biti vključeni v konsolidirane bilance teh podjetij.

2. Naložbe iz odstavka 1(b) in (c) ne smejo preseči 20-kratnika lastnih sredstev institucije za izdajo elektronskega denarja in so zavezane omejitvam, ki so najmanj tako stroge kakor tiste, ki veljajo za kreditne institucije v skladu z oddelkom III, poglavja 2 naslova V Direktive 2000/12/ES.

3. Za zavarovanje pred tržnimi tveganji zaradi izdajanja elektronskega denarja in naložb iz odstavka 1 lahko institucije za izdajo elektronskega denarja uporabijo dovolj likvidne, obrestovane in devizne zunajbilančne postavke v obliki izvedenih instrumentov, s katerimi se trguje na borzi (to je ne na odprtem trgu), če so zavezane zahtevam po dnevni rezervi ali če gre za devizne pogodbe z začetno zapadlostjo 14 koledarskih dni ali manj. Uporaba izvedenih instrumentov v skladu s prvim stavkom je dovoljena le, če je predvidena popolna odprava tržnih tveganj in, kolikor je to možno, tudi dosežena.

4. Države članice določijo ustrezne omejitve tržnih tveganj, ki jih institucije za izdajo elektronskega denarja lahko prevzamejo pri naložbah iz odstavka 1.

5. Sredstva v smislu odstavka 1 se ocenjujejo po načelu najnižje vrednosti.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 91/308/EGS z dne 10. junija 1991 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja (UL L 166, 28.6.1991, str. 77).

6. Če se vrednost sredstev iz odstavka 1 zniža pod vrednost finančnih obveznosti iz še neporabljenega elektronskega denarja, pristojni organi zagotovijo, da institucija za izdajo elektronskega denarja stori vse potrebno za takojšnjo odpravo takšnega položaja. Pristojni organi lahko v ta namen in za omejeno časovno obdobje dovolijo, da se obveznosti iz še neporabljenega elektronskega denarja pokrijejo do zneska največ 5 % teh obveznosti ali do zneska v višini skupnih lastnih sredstev institucije glede na to, katera vrednost je nižja, iz drugih virov kakor tistih iz odstavka 1.

Člen 6

Preverjanje specifičnih zahtev s strani pristojnih organov

Pristojni organi zagotovijo, da izračune, s katerimi se utemeljuje izpolnjevanje členov 4 in 5, opravi najmanj dvakrat na leto bodisi sama institucija za izdajo elektronskega denarja, ki jih tako kakor tudi vse morebitno zahtevane posamezne podatke sporoči pristojnim organom, bodisi pristojni organi, ki uporabljajo podatke, poslani iz institucije za izdajo elektronskega denarja.

Člen 7

Dobro ter skrbno in varno poslovanje

Institucije za izdajo elektronskega denarja morajo imeti dobro ter skrbno in varno upravljanje, upravne in računovodske postopke ter ustrezne mehanizme notranje kontrole. Ustrezati morajo finančnemu in nefinančnemu tveganju, ki mu je institucija izpostavljena, vključno s tehničnim in proceduralnim tveganjem ter tveganjem, povezanim z njenim sodelovanjem s kakršnimi koli podjetji, ki opravljajo operativne ali druge pomožne naloge, povezane z njeno poslovno dejavnostjo.

Člen 8

Opustitev

1. Države članice lahko svojim pristojnim organom dovolijo opustitev uporabe nekaterih ali vseh določb te direktive ter uporabe Direktive 2000/12/ES, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) vse poslovne dejavnosti institucije iz člena 1(3)(a) te direktive ustvarjajo skupni znesek finančnih obveznosti iz še neporabljenega elektronskega denarja, ki običajno ne presega 5 milijonov EUR in nikoli ne preseže 6 milijonov EUR; ali
- (b) elektronski denar, ki ga izdaja institucija, sprejemajo le hčerinske družbe institucije, ki opravljajo operativne ali druge pomožne naloge, povezane z elektronskim denarjem, ki ga izdaja ali posreduje institucija, katero koli matično podjetje institucije ali katera koli druga hčerinska podružnica matičnega podjetja; ali
- (c) elektronski denar, ki ga izdaja institucija, sprejema kot plačilno sredstvo le omejeno število podjetij, ki so zaradi naslednjih značilnosti jasno razpoznavna:

- (i) locirana so v istih prostorih ali na drugi omejeni krajevni lokaciji; ali
- (ii) so v tesni finančni ali poslovni povezavi z zadevno institucijo, na primer v skupnem sistemu trženja ali distribucije.

Temeljni pogodbeni sporazumi morajo zagotoviti, da na elektronsko pomnilniško napravo shranjeni najvišji znesek, ki ga ima imetnik na voljo za plačevanje, ne presega 150 evrov.

2. institucija za izdajo elektronskega denarja, ki ji je bila dovoljena opustitev iz odstavka 1, ne more uveljavljati določb o vzajemnem priznavanju, opredeljenih v Direktivi 2000/12/ES.

3. Države članice lahko predpišejo, da vse institucije za izdajo elektronskega denarja, ki so bile oproščene uporabe te direktive in Direktive 2000/12/ES, redno poročajo o svoji poslovni dejavnosti, vključno z navajanjem celotnega zneska finančnih obveznosti, ki so povezane z elektronskim denarjem.

Člen 9

Zaščita obstoja

Za institucije za izdajo elektronskega denarja za katere velja ta direktiva in ki so začele opravljati svojo dejavnost skladno s pravili, veljavnimi v državah članicah, v katerih imajo svoj sedež, pred datumom začetka veljavnosti določb, sprejetih za izvajanje te direktive, ali datumom iz člena 10(1) glede na to, kateri je prej, se predvideva, da so pooblaščen. Države članice takšnim institucijam za izdajo elektronskega denarja naložijo obveznost, da pristojnim organom predložijo vse pomembne informacije, na podlagi katerih lahko v šestih mesecih po začetku veljavnosti določb, sprejetih za izvajanje te direktive, presodijo, ali institucija izpolnjuje zahteve iz te direktive, kakšni ukrepi so potrebni za njihovo izpolnjevanje ter ali je potreben preklic pooblastila. Če zahteve niso izpolnjene v šestih mesecih od datuma iz člena 10(1), se instituciji za izdajo elektronskega denarja po tem času ne odobri vzajemno priznanje.

Člen 10

Izvajanje

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 27. aprila 2002. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicovanja določijo države članice.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 11

Pregled

Komisija bo najpozneje 27. aprila 2005 Evropskemu parlamentu in Svetu predložila poročilo o uporabi te direktive, predvsem o:

- ukrepov za zaščito uporabnikov elektronskega denarja, vključno s potrebo po uvedbi jamstvenega sistema,
- kapitalskih zahtevah,
- opustitvah in
- potrebi po prepovedi plačevanja obresti za denarne zneske, sprejete v zameno za elektronski denar,

in, če je potrebno, priložila predlog za njeno spremembo.

Člen 12

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 13

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 18. septembra 2000

Za Evropski parlament

Predsednica

N. FONTAINE

Za Svet

Predsednik

H. VÉDRINE